

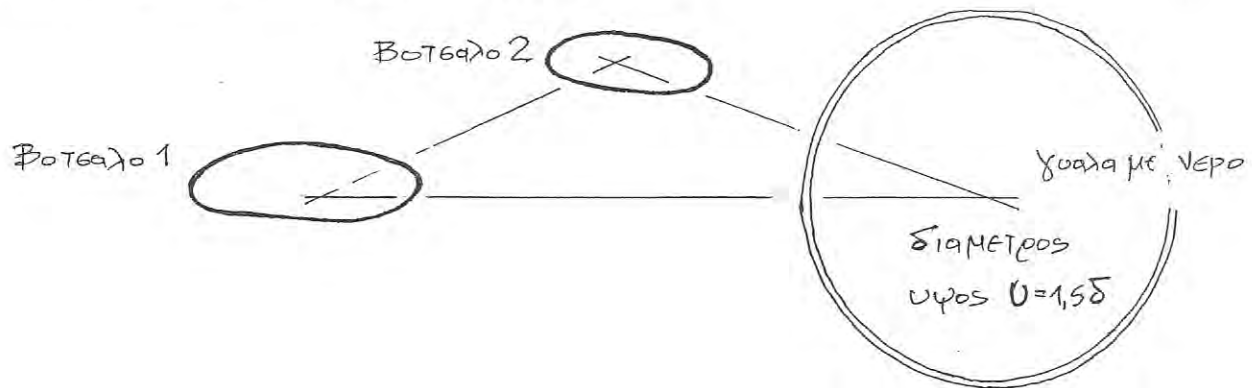
ΘΕΜΑ : Συνθεσή αποτελούμενη :

- 1° (εκ του φυσικού) από καθαρά γεωμετρικά αντικείμενα και φυσικά βρέρα
- 2° (φανταστικό σχέδιο) από οργανισμούς του φυτικού και ζωϊκού Βασιλείου.

Γενικές οδηγίες :

Το θέμα είναι συνδυασμός από όλες τις πρακτικές δεξιότητες και όλες τις ενότητες και συγκεκρίμενα :

- 1 κυρίως με σχέδιο εκ του φυσικού να σχεδιαστεί η συνθεσή αποτελούμενη από μεγάλα βότσαλα και μια κυλινδρική γυαλά σχεδόν γεμάτη με νερό. Αλλά και με σχέδιο από μνήμης αφού η συνθεσή των αντικείμενων πραγματοποιείται με τον ακόλουθο τρόπο σε κατοψη :

- 2 Προσθετα, με φανταστικό σχέδιο να σχεδιαστούν μονο εντος της γυαλας (ένυδρειο) μορφες οργανισμων απο το ζωϊκο ή το φυτικο Βασιλειο ή και συνδυασμοσ αυτωκ.
- 3 Αντιγραφή-μελέτη να μελετηθει η συμμενη φωτοτυπια οπου παρουσιαζεται ενα απο τα εργα του Μatis με θεμα τα χρυσοψαρα μεσα στην κυλινδρική γυαλα στην οποία αυτα κολυμπουν ζωηρα.

Ζητείται η αρμονική απεικόνιση του θέματος στην προς σχεδίαση επιφάνεια, αξιολογείται η αντίληψη και η κρίση, η ευγένεια στη σχολική εργασία.

Πιο αναλυτικά, θα αξιολογηθει :

- 1 Η τοποθέτηση του θέματος και η συνθεσή του, (η δυνατότητα οργανώσης του εις χώρο)
- 2 Η σχεδιαστική ακρίβεια των αναλογιών των κλίσεων και η 'άρχιτεκτονική' δομή του θέματος
- 3 Οι τυχόν διαβαθμίσεις μόνο για τα βότσαλα.
- 4 Η γενική εικόνα του θέματος.

ο ΚΟΘΗΓΗΤΗΣ

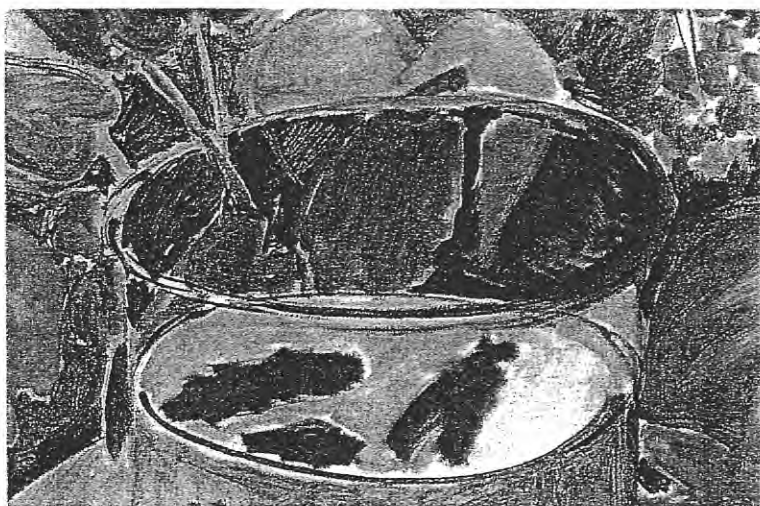
Ελαιογραφία σε μουσαμά, 147 x 98 εκ.
Αγορά του S.I. Scukin, Μόσχα, 1912
Στο Μουσείο από το 1948

Ανρί Ματίς

Χρυσόψαρα 1912

Η γυάλα είναι τοποθετημένη σε έναν στενό εσωτερικό χώρο, έναν χειμωνιάτικο κήπο με άνθη και πρασινάδες. Τα φύλλα μεγεθύνονται από το γυαλί σαν να βρίσκονται πίσω από μεγεθυντικό φακό. Πρόκειται για μια νεκρή φύση που μοιάζει με τοπίο.

Από τα έργα του Ματίς με θέμα τα χρυσόψαρα μόνο αυτό το αριστούργημα έχει ως δομικό και λογικό κέντρο τη φωτεινή γυάλα, μέσα στην οποία αυτά κολυμπούν ζωηρά. Η χρονολόγηση των έργων αυτών, η οποία παραμένει αβέβαιη, προσφέρει ευκαιρίες στοχασμού αναφορικά με την επίδραση που άσκησαν στον καλλιτέχνη τα ταξίδια του στο Μαρόκο. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα θέματά του δημιουργούνται από τις νέες του μεθόδους για τη δημιουργία συνθέσεων σχετικών με τη φύση. Ο

Ματίς χρησιμοποιεί τη λεγόμενη «ανατραπέισα προοπτική», την οποία ο Πάβελ Φλορένσκι την όρισε ως αντιτιθέμενη στη γραμμική προοπτική της δυτικής παράδοσης και παρόμοια με την προοπτική της ορθόδοξης εικόνας. Η τελευταία είναι η μοναδική καλλιτεχνική μορφή που είναι σε θέση να διατηρήσει τη δική της πνευματική σημασία, σε αντίθεση με τις στρεβλώσεις της «πλαστικής» οπτικής προβολής.

Διαμέσου της μετατόπισης του σημείου φυγής έξω από τον πίνακα το βλέμμα διατρέχει τη ζωγραφική επιφάνεια: τα αντικείμε-

να γίνονται μεγαλύτερα όσο απομακρύνεται κανείς και οι συνθέσεις αναπτύσσονται τόσο, ώστε να φαίνονται λεπτομέρειες που διαφορετικά θα ήταν άορατες. Η γυάλα είναι τοποθετημένη πάνω σε ένα στρογγυλό τραπέζακι, του οποίου η επιφάνεια είναι σχεδόν κατακόρυφη. Αντίθετα, είναι διαφορετικές οι προβολές του φόντου και της επιφάνειας του νερού, στο οποίο κολυμπάνε τα ψαράκια. Τα τελευταία μπορεί να τα παρατηρήσει κανείς είτε απευθείας μέσα στο νερό, είτε στην οπτική διάθλαση της εικόνας τους, που αντανακλάται στην επιφάνεια του νερού. Η ανατραπέισα προοπτική, φαινομενικά εσφαλμένη και συμπτωματική όσον αφορά τις εντυπώσεις που δημιουργεί, παρουσιάζεται εδώ στην ιδανική της έκφραση, η οποία υλοποιείται με την πιο αυστηρή συνοχή.

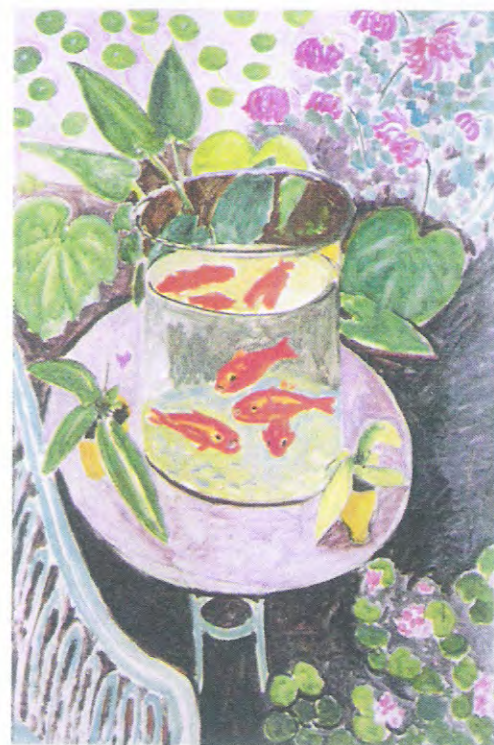
Ελαιογραφία σε μουσαμά, 147 x 98 εκ.
Αγορά του S.I. Scukin, Μόσχα, 1912
Στο Μουσείο από το 1948

Ανρί Ματίς

Χρυσόψαρα 1912

Η γυάλα είναι τοποθετημένη σε έναν στενό εσωτερικό χώρο, έναν χειμωνιάτικο κήπο με άνθη και πρασινάδες. Τα φύλλα μεγεθύνονται από το γυαλί σαν να βρίσκονται πίσω από μεγεθυντικό φακό. Πρόκειται για μια νεκρή φύση που μοιάζει με τοπίο.

Από τα έργα του Ματίς με θέμα τα χρυσόψαρα μόνο αυτό το αριστούργημα έχει ως δομικό και λογικό κέντρο τη φωτεινή γυάλα, μέσα στην οποία αυτά κολυμπούν ζωηρά. Η χρονολόγηση των έργων αυτών, η οποία παραμένει αβέβαιη, προσφέρει ευκαιρίες στοχασμού αναφορικά με την επίδραση που άσκησαν στον καλλιτέχνη τα ταξίδια του στο Μαρόκο. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα θέματά του δημιουργούνται από τις νέες του μεθόδους για τη δημιουργία συνθέσεων σχετικών με τη φύση. Ο

να γίνονται μεγαλύτερα όσο απομακρύνεται κανείς και οι συνθέσεις αναπτύσσονται τόσο, ώστε να φαίνονται λεπτομέρειες που διαφορετικά θα ήταν αόρατες. Η γυάλα είναι τοποθετημένη πάνω σε ένα στρογγυλό τραπέζι, του οποίου η επιφάνεια είναι σχεδόν κατακόρυφη. Αντίθετα, είναι διαφορετικές οι προβολές του φόντου και της επιφάνειας του νερού, στο οποίο κολυμπάνε τα ψαράκια. Τα τελευταία μπορεί να τα παρατηρήσει κανείς είτε απευθείας μέσα στο νερό, είτε στην οπτική διάθλαση της εικόνας τους, που αντανακλάται στην επιφάνεια του νερού. Η ανατραπέισα προοπτική, φαινομενικά εσφαλμένη και συμπτωματική όσον αφορά τις εντυπώσεις που δημιουργεί, παρουσιάζεται εδώ στην ιδανική της έκφραση, η οποία υλοποιείται με την πιο αυστηρή συνοχή.

Ματίς χρησιμοποιεί τη λεγόμενη «ανατραπέισα προοπτική», την οποία ο Πάβελ Φλορένσκι την όρισε ως αντιτιθέμενη στη γραμμική προοπτική της δυτικής παράδοσης και παρόμοια με την προοπτική της ορθόδοξης εικόνας. Η τελευταία είναι η μοναδική καλλιτεχνική μορφή που είναι σε θέση να διατηρήσει τη δική της πνευματική σημασία, σε αντίθεση με τις στρεβλώσεις της «πλαστικής» οπτικής προβολής.

Διαμέσου της μετατόπισης του σημείου φυγής έξω από τον πίνακα το βλέμμα διατρέχει τη ζωγραφική επιφάνεια: τα αντικείμε-